

VESTNÍK

ÚRADU PRE REGULÁCIU ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

ÚRAD PRE REGULÁCIU
ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ
A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

Vestník č.4/2024

22.8.2024

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb

ODBOR REGULÁCIE POŠTOVÝCH SLUŽIEB

Stále pracovisko pre oblasť poštových služieb

Ulica 1. mája 16, 010 01 Žilina

č.: 4936/ORPS/2024 - 20848

ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2023

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor regulácie poštových služieb (ďalej len „úrad“), ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa § 2 ods. 1 zákona č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s ustanovením § 12 písm. b) a podľa § 57 odsek 1, odsek 4 a odsek 5 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s § 2 a § 3 vyhlášky úradu č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“),

určuje čisté náklady univerzálnej služby za rok 2023 v sume

13 829 805,- eur

/slovom: trinásťmiliónov osemstodvadsaťdeväťtisíc osemstopäť eur/.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská pošta, a. s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a. s.“) bola v roku 2023 poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 7338/ORPS/2022 zo dňa 8. septembra 2022 na poskytovanie univerzálnej služby a vykonávanie poštového platobného styku, ktorá jej bola udelená podľa § 45 ods. 7 v spojení s § 47 ods. 4 zákona o poštových službách s platnosťou od 1. januára 2023 do 31. decembra 2027.

Podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách predložila SP, a.s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2023 na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami dňa 30.8.2023, evidované pod č. 18110/ORPS/2023-41496.

Úrad určil v súlade s § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách dňa 28.11.2023 predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2023 v sume 13 686 574,- eur (ďalej len „predbežné ČN“) a zverejnil ich vo Vestníku úradu č.9/2023 zo dňa 29.11.2023.

Podľa § 57 ods. 5 a ods. 6 zákona o poštových službách úrad do 31. augusta kalendárneho roka, ktorý bezprostredne nasleduje po kalendárnom roku, za ktorý úrad určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby, rozhodne o čistých nákladoch univerzálnej služby za predchádzajúci kalendárny rok a tie zverejní vo vestníku úradu. Zároveň s určením čistých nákladov univerzálnej služby úrad vydá rozhodnutie o náhrade čistých nákladov univerzálnej služby.

Dňa 23.5.2024 predložila SP, a.s., úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie kalendárneho roka 2023 (ďalej len „vyčíslenie ČN“) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 4936/ORPS/2024-12494. K vyčísleniu ČN boli v elektronickej podobe (CD nosič) a v tlačenej forme v tých prípadoch, kde to bolo technicky možné vzhľadom na objem dát, predložené tieto prílohy:

- Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2023 (PWC), (ďalej len „komerčný scenár“)
- Vyčíslenie nákladov za rok 2023 spolu s prílohami vyhlášky (3 prílohy)
- 16 príloh komerčného scenára preukazujúcich vyčíslenie jednotlivých častí čistých nákladov za rok 2023:
 - Prehľad údajov o doručovaní za rok 2023
 - Geografické členenie triedenia zásielok
 - Úspora nákladov na HSS Zvolen za rok 2023
 - Úspora nákladov v sieti HPS, RPS, OPS za rok 2023
 - Preferencia v zákazníckom správaní pri frekvencii doručovania
 - Externý prieskum spoločnosti Gfk z roku 2014
 - Prevodový mostík nákladov a výnosov za rok 2023
 - Presun nákladov neprevádzkovaných pôšt rok 2023
 - Výnosy rok 2023 a vplyv kvality medzinárodnej služby na výpočet terminálnej odmeny rok 2023
 - Správna réžia rok 2023
 - Vyčíslenie nehmotnej výhody DPH rok 2023
 - Vyčíslenie výhody marketingový efekt a filatelia rok 2023
 - Výpočet nákladovej efektívnosti rok 2023
 - Detail poklesu stavu investičného majetku na neprevádzkovaných poštách rok 2023
 - Optimalizácia poštovej siete 2023
 - Sadzby zaslania expresných zásielok podľa spoločností
- 13 príloh k výpočtu ČN na základe požiadavky úradu listom č. 4936/ORPS/2024-6852 zo dňa 19.3.2024:
 - Správa o hospodárení SP, a.s., za rok 2023
 - Organizačná štruktúra SP
 - Obraty účtov podľa hlavnej knihy za rok 2023
 - Ročný výkaz OdÚč 1-02 o Oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2023
 - Výkaz ekonomicky neoprávnených nákladov za rok 2023
 - Vysúhlasenie rozdielov medzi výkazom OdÚč 1-02 a komerčným scenárom
 - Náklady prepravy rok 2023
 - Podiel z výnosov podaja do členských štátov EÚ za rok 2023
 - Percentuálne rozdelenie výnosov UNS podľa zákazníckych segmentov rok 2023
 - Vysúhlasenie výnosov spadajúcich do merania kvality s výnosmi podľa Výkazu OdÚč
 - Detailný výpočet zmeny stavu dlhodobého majetku v rámci zmeny stavu čistých aktív rok 2023
 - Účtovná závierka a správa audítora za rok 2023.

SP, a.s., pre výpočet čistých nákladov univerzálnej služby použila rovnakú metódu ako pri vyčíslení predbežných čistých nákladov, a to metódu „Commercial Approach“, ktorá je založená na porovnaní aktuálnych výnosov a nákladov SP, a.s., a výnosov a nákladov toho istého podniku bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Stanovenie porovnateľných dát predpokladá vypracovanie reálneho, konkurencieschopného a komerčne výhodnejšieho modelu (tzv. „komerčného scenára“), ku ktorému by SP, a. s., pravdepodobne pristúpila, ak by nemala povinnosť univerzálnej služby.

Pri metóde „Commercial Approach“ sa vychádza z nasledovných štyroch krokov:

1. krok: Identifikácia hypotetického správania poskytovateľa univerzálnej služby, ak by nemal povinnosť univerzálnej služby,
2. krok: Kalkulácia nákladov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
3. krok: Kalkulácia výnosov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
4. krok: Kalkulácia čistých nákladov univerzálnej služby na základe porovnania výnosov a nákladov dosahovaných poskytovateľom univerzálnej služby v podmienkach bez povinnosti univerzálnej služby.

Na základe ohodnotenia prvkov komerčného scenára sa vypočíta výsledok hospodárenia, ktorý by SP, a.s., dosiahla ako podnik bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Porovnaním hospodárskych výsledkov podniku s povinnosťou univerzálnej služby a toho istého podniku bez povinnosti univerzálnej služby sa vykalkulujú čisté náklady. Následne sa tento výsledok upraví ešte o primeraný zisk, trhové a nehmotné výhody a nákladovú neefektívnosť.

SP, a.s., predložila sumárne vyčíslenie ČN vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku v sume 26 080 764 eur. Mieru nákladovej neefektívnosti vyčíslila ako nulovú, preto úpravu o neefektívnosť nezahrnula do vyčíslenia ČN.

Pre účely modelovania zmien nákladov v komerčnom scenári k 31.12.2023 boli celkové náklady SP, a. s., rozdelené na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie do nasledovných kategórií: náklady podacej časti pôšt, náklady na doručovanie, prepravu a triedenie, náklady na správnu réžiu, obchod a ApoNet, ostatné náklady, daň z príjmov a ekonomicky neoprávnené náklady.

Pre účely modelovania zmien výnosov v komerčnom scenári boli celkové výnosy SP, a. s., za rok 2023 na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie rozdelené do nasledovných kategórií: listové zásielky, listové slepecké zásielky, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, SIPO a RTVS, dôchodky a sociálne dávky, služby pre Poštovú banku, reklamné adresované zásielky, periodické zásielky, letáky a ostatné výnosy (výnosy z terminálnych odmien, predaja tlače, tovaru a poskytovania služieb na poštách). Dopady komerčného scenára na výnosy boli kalkulované na úrovni celej SP, a. s., a to využitím údajov z účtovníctva celej SP, a. s., ako aj jednotlivých pôšt neprevádzkovaných v komerčnom scenári.

Pre výpočet primeraného zisku bola použitá metóda WACC (metóda váženého priemeru nákladov na kapitál). Výška primeraného zisku bola stanovená použitím pomernej časti priemerných nákladov kapitálu WACC, t.j. ako rozdiel medzi nákladmi na financovanie cudzieho a vlastného kapitálu podniku s povinnosťou univerzálnej služby a bez povinnosti univerzálnej služby.

Pre stanovenie nákladovej neefektívnosti vzal poskytovateľ univerzálnej služby do úvahy najmä štúdiu zverejnenú spoločnosťou Frontier Economics („Study on the principles used to calculate the net costs of the postal USO“, January 2013), pričom ako najvhodnejšie pre účely výpočtu pre podmienky SP, a. s., boli zvolené postupy uvádzané v predmetnej štúdii, a to metóda založená na historickom porovnaní miery produktivity tzv. „Method of Historical Comparison – Total Productivity Factor“. Aplikácia stanovenej miery neefektívnosti do výpočtu bola uskutočnená metódou ex-post (tzv. „ex-post efficiency adjustment“), t.j. celkové čisté náklady, kvantifikované na základe aktuálnych účtovných dát, boli po ukončení všetkých výpočtov upravené o stanovené percento neefektívnosti. Pri odhade miery nákladovej neefektívnosti za rok 2023 sa vychádzalo z referenčného roka 2012, v ktorom skončila platnosť predchádzajúcej poštovej licencie. Miera použitá vo výpočte je určená na základe údajov za rok 2023. Miera nákladovej efektívnosti je chápaná ako schopnosť

podniku reagovať v čase na meniace sa trhové podmienky. Ukazovateľ podľa uvedenej metodiky v porovnaní s rokom 2012 však vyšiel záporný (vyššia efektívnosť ako v referenčnom roku). Preto SP, a s., zvolila konzervatívny prístup a vo výpočte zohľadnila priemernú mieru efektívnosti na úrovni 0%.

Pre zistenie výsledkov hospodárenia z univerzálnej služby boli použité údaje z oddeleného účtovníctva, vedeného na základe metódy ABC (Activity Based Costing).

Pri definovaní komerčného scenára SP, a s., vychádzala z možnosti modifikácie niektorých kľúčových parametrov aktuálnej Poštovej licencie a Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby a upravila najmä nasledovné parametre:

- geografické pokrytie územia doručovaním,
- poštová sieť,
- cenotvorba,
- produktové portfólio a kvalita služby,
- frekvencia doručovania.

Geografické pokrytie územia doručovaním:

Komerčný scenár predpokladá, že podnik bez povinnosti univerzálnej služby by si zachoval aktuálny rozsah geografického pokrytia územia doručovaním.

Poštová sieť:

SP, a s., ako poskytovateľ univerzálnej služby je povinná dodržiavať Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby určené úradom a zverejnené vo Vestníku úradu č. 3/2022, zo dňa 31.03.2022 s účinnosťou od 07.04.2022, ktoré, okrem iného, stanovujú povinnosť zabezpečiť územnú a časovú dostupnosť pobočiek, čím ostávajú v prevádzke aj ekonomicky nerentabilné pošty. V komerčnom scenári bolo z celkového súčasného počtu 1 426 pôšt (vrátane 25 pôšt Partner), 42 poštových stredísk a 5 pojazdných pôšt, identifikovaných 853 pôšt, ktoré musia byť prevádzkované ako povinné a z nich následne, po zohľadnení ekonomických kritérií a nevýznamnej strategickkej povahy, 517 pôšt, ktoré by ako podnik bez povinnosti univerzálnej služby SP, a s., neprevádzkovala. Z titulu neprevádzkovania časti poštovej siete by sa dosiahla úspora nákladov, ale zároveň aj strata výnosov v dôsledku obmedzenia využívania daných služieb (u niektorých služieb sa predpokladal 100 % výpadok výnosov, napr. za predaj tovaru a tlače) alebo zníženie výnosov v dôsledku využívania konkurenčných služieb.

Cenotvorba:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a s., by bez povinnosti univerzálnej služby pristúpila iba k spoplatneniu slepeckých zásielok.

Produktové portfólio a kvalita služby:

Spoločnosť by znížením frekvencie doručovania v komerčnom scenári nebola schopná dodržať normy kvality na celom geografickom území Slovenskej republiky stanovené Požiadavkami na kvalitu pre zásielky s lehotou prepravy D+1. Uvedená zmena v rámci komerčného scenára vychádza z predpokladu zníženia frekvencie doručovania v rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou zo súčasne platného systému (každý pracovný deň) na 6 z 10 pracovných dní. V týchto oblastiach by SP, a s., nedokázala garantovať doručenie zásielky adresátovi najneskôr nasledujúci pracovný deň. Zmeny by sa čiastočne dotkli štruktúry produktu list 1. triedy a poštového poukazu na adresu 1. triedy (zníženie kvality, nedodržanie lehoty D+1) a zároveň by čiastočne ovplyvnili dosahované výnosy z niektorých produktov (listy, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, doručovaná tlač, terminálne odmeny).

Frekvencia doručovania:

Podnik bez povinnosti univerzálnej služby by znížil frekvenciu doručovania vo vybraných oblastiach a to tak, že v doručovacích rajónoch, kde pochôdzka predstavuje viac ako 50 % časového fondu doručovateľa, by boli zásielky doručované počas troch pracovných dní z piatich. V komerčnom scenári bolo takto identifikovaných 2 797 rajónov so zníženou frekvenciou doručovania a 940 rajónov bez zmien v doručovaní. Uvedené zmeny by boli sprevádzané rozšírením motorizovaného doručovania a zmenami v prepravnej sieti, čím by sa dosiahla úspora v najazdených km za rok. Zároveň boli identifikované možnosti optimalizácie triedenia zásielok zmenou charakteru triediaceho strediska vo Zvolene. Okrem úspory nákladov by sa zníženie frekvencie doručovania prejavilo aj výpadkom výnosov z doručovania listov 1. triedy, poštového poukazu 1. triedy, vstupujúcich medzinárodných zásielok a dennej tlače.

Pre účely vyčíslenia ČN bol vypracovaný finančný model, ktorý umožnil konkrétne vyčíslieť dopady komerčného správania SP, a. s., na aktuálne dosahované náklady a výnosy. Model bol v súlade s požiadavkami zvolenej metódy naplnený účtovnými údajmi za rok 2023 so zohľadnením odhadu vplyvu zmien v rámci komerčného scenára.

Vyčíslenie ČN za rok 2023 predložila SP, a. s., nasledovne:

v eurách:

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2023	26 080 764
Trhová výhoda	- 251 901
Celkové náklady za rok 2023	345 353 055
Celkový výsledok hospodárenia za rok 2023 (pred zdanením)	- 5 919 799

V textovom dokumente „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2023“ na strane 5 bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2023, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v eurách:

	SP, a. s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a. s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2023
Výnosy	339 872 778	330 544 861	9 327 916
Náklady	345 353 055	311 168 038	34 185 017
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	- 5 480 278	19 376 823	24 857 101
Primeraný zisk	-	-	1 475 564
Úprava o neefektívnosť	-	-	-
Trhové nehmotné výhody	-	-	(251 901)
Čisté náklady	-	-	26 080 764

Podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách je úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s týmito ustanoveniami boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby vybranej procesom verejného obstarávania – Ernst&Young, s. r. o. (EY), so sídlom Žižkova 9, 811 02 Bratislava (ďalej len „auditor“).

V rámci uvedenej činnosti bolo vykonané overenie a kontrola v dvoch častiach:

- Overenie a kontrola podkladov na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2023 a správnosť ich výpočtu, so zameraním na:
 - overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet čistých nákladov za rok 2023 podľa vyhlášky,
 - posúdenie reálnosti a objektívnosti vypracovaného komerčného scenára, najmä schopnosti podniku poskytovať naďalej poštové služby a iné komerčné služby podľa uzatvorených zmlúv a očakávania zákazníkov,
 - zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte, posúdenie rozsahu Požiadaviek na kvalitu, ich náročnosti a vplyvu na záťaž poskytovateľa univerzálnej služby a výšku čistých nákladov,
 - zohľadnenie vplyvu komerčného scenára na výnosy,
 - overenie transparentnosti výpočtu čistých nákladov s prípadným detailnejším zameraním na jednotlivé prvky podľa pokynov úradu,
 - identifikácia a ohodnotenie neefektívne vynaložených nákladov a ich vylúčenie z výpočtu,
 - overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby a zohľadnenie využívania poštovej siete aj na iné poštové a nepoštové služby,
 - overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku,
 - posúdenie a overenie výpočtu nákladovej efektívnosti,
 - v prípade zistenia nedostatkov pri výpočte čistých nákladov návrh odporúčaní na ich úpravu spolu s ich vyčíslením a zdokladovaním výpočtu.
- Posúdenie neprímeranej finančnej záťaže čistých nákladov za rok 2023, najmä, či čisté náklady predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprímeranú finančnú záťaž, so zameraním na:
 - overenie, či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to tak priame náklady ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
 - vyhodnotenie úrovne využívania univerzálnej služby, jej vývoj a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa, vyhodnotenie celkového výsledku hospodárenia a pomeru k čistým nákladom,
 - overenie, či uplatnený postup výpočtu čistých nákladov nepodporuje vznik krízového financovania a neznamená nadmernú náhradu čistých nákladov
 - vyhodnotenie ostatných faktorov ovplyvňujúcich neprímeranosť finančnej záťaže.

Pri overovaní výpočtu čistých nákladov univerzálnej služby boli skontrolované a posúdené nasledovné údaje a informácie:

1. Komerčný scenár poskytovateľa univerzálnej služby v zmysle vyhlášky, príloha 2 bod 4, t.j. dokument s názvom „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2023“.
2. Vyplnené tabuľky detailných údajov k vyčísleniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2023 podľa prílohy č. 4 vyhlášky.
3. Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby platné v roku 2023.
4. Obratová predvaha poskytovateľa univerzálnej služby k 31.12.2023.
5. Overená účtovná závierka poskytovateľa UNS zostavená podľa Medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo (IFRS) v znení prijatom Európskou úniou za rok končiaci sa 31.12.2023.
6. Výkaz ekonomicky neoprávnených nákladov poskytovateľa UNS za rok 2023.
7. Výkaz o oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností za rok 2023.
8. Doplnujúce údaje k výpočtu nákladov prepravy za rok 2023.
9. Detailný výpočet zmeny stavu dlhodobého majetku v rámci zmeny čistých aktív v súbore „Príloha č. 12 Detailný výpočet zmeny stavu DM.xlsx“.

Po posúdení doručeného vyčíslenia ČN poskytovateľom univerzálnej služby, vrátane podkladov a príloh a na základe odporúčania audítora, požiadal úrad podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách elektronicky formou e-mailu o doplnenie niektorých informácií a vysvetlenie postupov pri výpočte jednotlivých prvkov čistých nákladov. Úrad požiadal o doplnenie nasledovného:

E-mailom zo dňa 29.5.2024 si úrad vyžiadal:

- Doplnenie počtu doručovacích rajónov za každú neprevádzkovanú poštu v Komerčnom scenári v jej obvode.
- Zosúladenie hodnoty výnosov z expresných zásielok podľa komerčného scenára v časti 2.1.2 s hodnotou podľa Výkazu o oddelenej evidencii na základe účtov hlavnej knihy.
- Vysvetlenie dvojakého vykazovania časti osobných nákladov doručovateľov na niektorých poštách – niekedy ako súčasť osobných nákladov doručovateľov a niekedy ako súčasť osobných nákladov bez doručovateľov, v celkovej hodnote 256 928,96 eur.
- Doplnenie výpočtu prenosu nákladov na ostatné služby mimo nájmu v prílohe 8 komerčného scenára.

SP, a. s., poslala odpoveď e-mailom dňa 4.6.2024 s prílohami v Excel dokumente, kde doplnila požadované údaje a vysvetlila nezrovnalosti.

E-mailom zo dňa 30.5.2024 si úrad vyžiadal:

- Vysvetlenie neobvykle nízkeho počtu priehradiek s APOnet-om na dotknutých poštách.

SP, a.s., preverila uvedenú kalkuláciu, pričom zistila chybu vo vzorci na výpočet a e-mailom dňa 5.6.2024 zaslala opravenú tabuľku č. 1 s dopadom na zníženie ČN o 69 838 eur.

E-mailom zo dňa 31.5.2024 si úrad vyžiadal:

- Doplniť priemerný prepočítaný počet zamestnancov (PPPZ) v rovnakej definícii ako je v prílohe 8 komerčného scenára pre vymedzené pošty.
- Doplniť rozčlenenie zamestnancov vybraných pôšt na priehradkových zamestnancov a typické pozície nepriehradkových zamestnancov.

SP, a. s., e-mailom dňa 5.6.2024 poslala dokument s názvom Prehľad PPPZ na vybraných poštách, kde uviedla rozčlenenie zamestnancov vybraných pôšt.

E-mailom zo dňa 4.6.2024 si úrad vyžiadal:

- Vysvetlenie nezrovnalostí v kalkulácii nákladov prepravy (vozidlá N1, N2, N3, N4 bez bližšieho popisu a zmeny typu vozidiel).

SP, a.s., uvedené vysvetlila e-mailom zo dňa 5.6.2024.

E-mailom zo dňa 12.6.2024 si úrad vyžiadal:

- Doplnenie čísiel výnosových účtov HK k službám krehké a neskladné k expresným a zmluvným balíkom.

SP, a.s., uvedené doplnila e-mailom zo dňa 19.6.2024.

E-mailom zo dňa 17.6.2024 si úrad vyžiadal vysvetlenie, prečo sú výnosy na účte 602107 Ceniny platené mimo pokladničný výkaz považované v Mostíku výnosov za výnosy UNS a tiež nie sú zahrnuté do trhovej výhody z filatelie.

SP, a.s., v odpovedi zo dňa 17.6.2024 uviedla, že Ceniny platené mimo pokladničný výkaz sú zaradené v rámci UNS – služby oslobodené od DPH a takéto známky nie sú POFIS známky emitované pri rôznych špeciálnych príležitostiach.

E-mailom zo dňa 20.6.2024 si úrad vyžiadal vysvetliť sumu 1 091 tis. eur - Dlhodobé záväzky Poštovej banky, poznámka č. 61 v poznámkach k účtovnej závierke.

SP, a.s., odpovedala e-mailom dňa 2.7.2024.

Úrad priebežne poskytoval doplnené informácie audítorovi, ktorý ich zapracoval pri overovaní výpočtu čistých nákladov a na základe predložených a doplnených podkladov vypracoval návrh predbežných zistení. Zosumarizované predbežné úpravy boli e-mailom dňa 25.6. 2024 zaslané SP, a. s., na zaujatie stanoviska.

V súvislosti s prípravou vyjadrenia k zaslaným predbežným úpravám výpočtu čistých nákladov UNS zaslala dňa 2.7.2024 spoločnosť PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. (ďalej len „PwC“), ktorá na základe zmluvy realizovala vyčíslenie ČN za rok 2023 pre SP, a. s., e-mailom opravené podklady v tabuľke č. 1 Náklady a výnosy pôšt a opravenú prílohu č. 10 Správna réžia z dôvodu nesprávne pracujúceho vzorca v tabuľke č. 1. Opravou sa znížil počet licencií APONet s dopadom na čisté náklady, ktoré by mali byť po tejto oprave nižšie o 76 398 eur.

Dňa 4.7.2024 zaslala SP, a.s., v zastúpení spoločnosti PwC stanovisko k úpravám audítora, ktoré úrad postúpil audítorovi a dňa 9.7.2024 na pracovnom stretnutí s ním prerokoval.

Dňa 15.7.2024, v súlade s termínom určeným v zmluve o poskytovaní poradenských služieb uzavretej medzi úradom a spoločnosťou EY, predložil audítor konečný návrh úprav čistých nákladov spolu so stanoviskom a odpoveďami na zaslané námietky SP, a. s.

Na základe stanoviska a odporúčaní audítora úrad akceptoval pripomienky SP, a. s., týkajúce sa:

- úspory osobných nákladov doručovateľov na neprevádzkovaných poštách,
- výpočtu poklesu osobných nákladov vodičov podľa celkového rozdielu km v preprave a motorizovanom doručovaní,
- úspory ostatných nákladov správnej réžie a
- úspory nákladov na APONet .

Tieto úpravy úrad vypustil.

Úrad čiastočne akceptoval pripomienku SP, a. s., k výpočtu úspory osobných nákladov správnej réžie a zmeny výnosov za expresné zásielky a zapísané zásielky I. triedy a úpravy ČN boli znížené.

Úrad neakceptoval námietky SP, a.s., na zmenu nástupníckych pôšt, keďže niektoré nástupnícke pošty v komerčnom scenári boli určené bez vyhodnotenia potrieb a správania zákazníkov a boli by im nedostupné. Preto boli z dôvodu lepšej dostupnosti verejnou

dopravou vo viacerých prípadoch audítorom, resp. úradom, zmenené na iné nástupnícke pošty a tento vplyv na čisté náklady bol prepočítaný.

Úrad neakceptoval stanovisko SP, a. s., týkajúce sa úspory nákladov na triedenie v HSS Zvolen v plnom rozsahu. V novej budove je umiestnená triediaca linka na balíky, ktorá využíva rozhodujúcu časť budovy. Na novej triediacej linke sa triedia v prevažujúcej miere zmluvné a expresné balíky, investíciu do tejto budovy si vyžiadala ich rastúci objem. Nie je dôvod, aby táto investícia bola financovaná z čistých nákladov univerzálnej služby. Ak by náklady na listové triediace linky mali vstúpiť do ČN, SP by musela preukázať, že jestvujúca kapacita listových liniek v HSS Zvolen je v súčasnosti nevyhnutná pre zachovanie kvality.

Úrad neakceptoval tiež nesprávny postup uplatnený aj vo výpočte predbežných čistých nákladov, a to výpočet počtu pracovných miest doručovateľov v komerčnom scenári na základe normovanej potreby, a nie skutočnej potreby pracovných miest a takisto úpravu na základe nadčasov, resp. pracovného času nad 9,83 hod. denne.

Ďalej úrad neakceptoval opakovane použitú analýzu SP, a. s., na odhad výpadku výnosov z poštového platobného styku a za služby pre 365.bank na zrušených poštách v komerčnom scenári. Táto analýza sa zakladala na zistenej miere výpadku výnosov na poštách, ktoré sa v rámci jednej obce presťahovali do inej budovy a na inú adresu. Z analýzy vyplynulo, že presun pôšt má minimálny vplyv na pokles výnosov. Komerčný scenár je však založený na zrušení veľkého počtu pôšt a výrazného zníženia ich dostupnosti. Úrad použil odborný odhad založený na predchádzajúcich výpočtoch čistých nákladov a výpočte výpadku výnosov u iných produktov v komerčnom scenári a upravil percento výpadku výnosov.

Úrad neakceptoval ani nulovú mieru neefektívnosti, nakoľko pre takúto hodnotu nie sú vecné dôvody a jej zohľadnenie požaduje aj vyhláška.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe EY, pristúpil úrad k úprave nesprávnych, resp. nedostatočne preukázaných výpočtov a k vyčísleniu ČN za rok 2023.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	- 79 707	Zmena nástupníckych pôšt
2.	- 351 148	Neuznanie úspory nákladov na triedenie s výnimkou osobných nákladov
3.	- 2 871 695	Chybný výpočet rozdielu potreby pracovných miest doručovateľov
4.	- 758 830	Úprava miery úspory nákladov v doručovaní z dôvodu prekročenia ustanoveného denného limitu pracovného času
5.	- 455 813	Zníženie úspory osobných nákladov správnej réžie
6.	- 733 405	Úprava výpadku výnosov za poštový platobný styk
7.	- 727 595	Úprava výpadku výnosov služieb pre 365.bank
8.	- 187 679	Zvýšenie výpadku výnosov listov I. triedy po znížení frekvencie doručovania

9.	- 220 657	Zvýšenie výpadku výnosov v komerčnom scenári v dôsledku zmeny doručovania za zapísané zásielky
10.	- 908 000	Zníženie primeraného zisku
11.	- 1 502 899	Úprava neefektívne vynaložených nákladov
	- 8 797 428	Spolu úpravy čistých nákladov, vrátane úpravy primeraného zisku
	17 283 336	Upravené čisté náklady za rok 2023

K bodu 1:

V komerčnom scenári boli identifikované nástupnícke pošty, ktoré z hľadiska dostupnosti pre užívateľa nemožno považovať za racionálny výber. Ako príklad možno uviesť nástupnícku Poštu Dubnica nad Váhom pre neprevádzkovanú Poštu Košecké Podhradie; Pošta Ilava je bližšie po ceste z Košeckého Podhradia do Dubnice nad Váhom. Na základe týchto zmien došlo k zvýšeniu nákladov nástupníckych pôšt o 79 707 eur.

K bodu 2:

Je to opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2023. Komerčný scenár uvažuje s úsporou 3,32 % nákladov na triedenie vďaka redukcii činnosti HSS vo Zvolene, kde by sa triedili iba balíky. Uvažuje sa s presunom triedenia listových zásielok do HSS Bratislava a Košice, úsporou časti zamestnancov, časti odpisov - najmä časti novej budovy a tiež starej budovy, ktorá je už v súčasnosti prázdna (využívaná ako skladovací priestor) a časti prevádzkových nákladov. Jestvujúca nadbytočná kapacita triediacich liniek listových zásielok v dôsledku klesajúceho trendu ich podaja nie je záťažou vyplývajúcou z povinnosti UNS; takúto záťaž by znášal aj porovnávaný hypotetický poštový podnik bez povinnosti UNS. Uznaná bola iba úspora osobných nákladov v rozsahu poklesu výnosov z listových zásielok, zvyšné náklady na triedenie v sume 351 148 eur boli vylúčené a táto suma predstavuje zníženie čistých nákladov.

K bodu 3:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2023. Rozdiel potreby pracovných miest doručovateľov je vypočítaný ako rozdiel skutočnej potreby (nie normovanej) v základnom scenári, ale normovanej potreby v komerčnom scenári. Odchýlka skutočnej potreby od normovej potreby pracovných miest v základnom scenári nie je zanedbateľná, preto bolo potrebné rozdiel počítať z porovnateľných hodnôt. Pre vyčíslenie rozdielu bola použitá normovaná potreba pracovných miest pre oba scenáre, čo viedlo k zníženiu čistých nákladov o 2 871 695 eur.

K bodu 4:

Je to opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2023, ktorý nebol odstránený. Z podkladov ku komerčnému scenáru je zrejmé zvýšenie záťaže doručovateľov. V modelovanom doručovaní bolo zistených 245 doručovacích rajónov, kde potreba pracovného miesta je vyššia než 1,31 PM, čo zodpovedá 9,83 hod. denne. Vyšší pracovný čas je nerealistický. Preto bola úspora pracovných miest doručovateľov prepočítaná, čo viedlo k zníženiu čistých nákladov o 758 830 eur.

K bodu 5:

Využitím nákladov podľa Mostíka nákladov a vplyvov na úspory osobných nákladov správnej réžie bol vykonaný kontrolný výpočet, pričom zoznam vplyvov na zníženie nákladov správnej réžie bol rozšírený. Výsledný rozdiel vo výške 455 813 eur predstavuje zníženie čistých nákladov o túto sumu.

K bodu 6:

Ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2023. Komerčný scenár uvádza výpadok výnosov pre poštový platobný styk pri zúžení poštovej siete o 5,6 % podľa vlastnej analýzy založenej na „správaní sa zákazníkov v prípade zatváranie pôšt“, ktorú SP, a.s., získala v rámci projektu Optimalizácia verejnej poštovej siete na vzorke 79 pôšt. Táto analýza sledovala súčet výnosov za rušenú a nástupnícku poštu. V komerčnom scenári sa uvažuje so zrušením jednej tretiny pôšt, čím sa výrazne zhorší dostupnosť pre zákazníka a zmení sa jeho správanie. Pre vyčíslenie výpadku výnosov uplatnil úrad postup audítora rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, čím sa výnosy v komerčnom scenári znížia o 733 405 eur a táto úprava zároveň znamená zníženie čistých nákladov.

K bodu 7:

Ide o opakovaný a rovnaký nedostatok ako v predchádzajúcom bode. Komerčný scenár uvádza výpadok výnosov zo služieb pre 365.bank, a.s., vo výške 9,4 % na základe vlastného výskumu. Uvedený výskum je irelevantný pre účel určenia ČN z dôvodov uvedených pri úprave č. 6. Pre vyčíslenie výpadku výnosov uplatnil úrad postup audítora. Výnosy sa v komerčnom scenári znížili o 727 595 eur a o túto sumu sa znížili aj čisté náklady.

K bodu 8:

Ide takisto o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2023. Komerčný scenár predpokladá nulový výpadok výnosov listu I. triedy po znížení frekvencie doručovania vďaka vysokému výnosu z alternatívneho produktu - expresnej zásielky, ktorej cena podľa tarify je 6,60 € (cena je s DPH, teda výnos by bol len 5,50 €). V skutočnosti je však cena nižšia v dôsledku uplatňovania zliav a zmluvných cien. Uplatnením reálnej ceny za expresné zásielky, resp. ceny najlacnejšieho alternatívneho produktu (4,50 eur s DPH), bol vyčíslený rozdiel vo výnosoch 187 679 eur, čo predstavuje zníženie čistých nákladov.

K bodu 9:

Rovnako ide o opakovaný nedostatok z vyčíslenia predbežných čistých nákladov za rok 2023. Komerčný scenár predpokladá u doporučených, poistených listov 1. triedy a služieb doručenia a do vlastných rúk výpadok výnosov len zo zúženia siete vo výške 299 707 eur, ale vplyv v dôsledku zníženia frekvencie doručovania nie je zohľadnený. Rovnako, ako v predchádzajúcej úprave č. 8, uplatnením reálnej ceny za expresné zásielky, vznikol rozdiel vo výške 220 657 eur a o túto sumu boli znížené čisté náklady.

K bodu 10:

Primeraný zisk bol vyčíslený vo výške 1 475 564 eur ako násobok zmeny čistých aktív v hypotetickom scenári a váženého priemeru nákladov na kapitál (WACC), ktorý je stanovený metódou Capital asset pricing model (CAPM). Zmeny komerčného scenára viedli k zmenám čistých aktív a následne k úprave primeraného zisku vo výške 908 000 eur.

K bodu 11:

Metodika odhadu neefektívne vynaložených nákladov predložená SP, a. s., uvažuje s nulovou mierou neefektívnosti nákladov v r. 2012, čo považuje úrad za neobhájiteľné, nakoľko pre takúto hodnotu neefektívnosti vo východiskovom roku nie sú vecné dôvody. Vzhľadom na vonkajšie faktory klesajúceho objemu poštových zásielok, ktoré ovplyvnili neefektívnosť a nákladovú náročnosť SP, a. s., bolo percento neefektívnosti stanovené na úrovni blízko strednej hodnoty neefektívnosti identifikovanej v štúdií Nera Economic Consulting, a to 8 %. Čisté náklady boli znížené o sumu 1 502 899 eur.

Pri overovaní predbežných čistých nákladov za rok 2023 boli zistené nedostatky uvedené v tabuľke nižšie:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	- 23 647	Vylúčenie časti čistých nákladov pre 20 nástupníckych pôšt so zápornými, resp. nulovými nákladmi na spotrebu energie
2.	- 267 836	Neuznanie úspory nákladov na triedenie s výnimkou osobných nákladov
3.	- 1 914 087	Úprava úspory pracovných miest doručovateľov
4.	- 279 787	Úprava miery úspory nákladov v doručovaní z dôvodu prekročenia normovaného denného limitu pracovného času
5.	- 295 440	Zníženie úspory osobných nákladov správnej réžie
6.	- 343 646	Úprava výpadku výnosov za poštový platobný styk
7.	- 372 870	Úprava výpadku výnosov služieb pre 365.bank, a. s.
8.	- 120 144	Zvýšenie výpadku výnosov v dôsledku zníženia frekvencie doručovania za listy I. triedy
9.	- 348 281	Zvýšenie výpadku výnosov v komerčnom scenári v dôsledku zmeny doručovania za zapísané zásielky
10.	- 621 000	Zníženie primeraného zisku v dôsledku zmien čistých aktív
11.	- 447 799	Úprava neefektívne vynaložených nákladov
	- 5 034 537	Spolu úpravy predbežných čistých nákladov
	8 508 174	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok 2023

Nedostatok č. 1 bol odstránený, nedostatok č. 2 až 11 zistené vo výpočte predbežných čistých nákladov za rok 2023 sa vo vyčíslení čistých nákladov predloženom poskytovateľom univerzálnej služby zopakovali.

Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených vplyvov na výšku čistých nákladov úrad upravil sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2023, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, nasledovne:

v eurách:

	SP, a. s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a. s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2023
Výnosy	339 872 778	328 675 525	-
Náklady	345 353 055	315 685 231	-
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	-5 480 278	12 990 294	18 470 572
Primeraný zisk	-	-	567 564
Úprava o neefektívnosť	-	-	(1 502 899)
Trhové nehmotné výhody	-	-	(251 901)
Čisté náklady	-	-	17 283 336

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2023 po zohľadnení nákladovej efektívnosti a trhovej výhody predstavujú sumu **17 283 336 eur**.

Podľa § 57 ods. 1 zákona o poštových službách, ak z poskytovania univerzálnej služby v kalendárnom roku vzniknú poskytovateľovi univerzálnej služby čisté náklady univerzálnej služby, ktoré predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, má poskytovateľ univerzálnej služby nárok na ich náhradu z kompenzačného fondu. Neprimeranosť finančnej záťaže posudzuje úrad v konaní o určení predbežných čistých nákladov univerzálnej služby a čistých nákladov univerzálnej služby a za neprimeranú finančnú záťaž sa považuje stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal.

Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s § 2 a podľa Prílohy č. 1 vyhlášky „Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže“ posudzoval:

- a) či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- b) či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- c) rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- d) veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- e) úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,
- f) pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- g) trhovú podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

K bodu a):

Úrad overil súlad údajov komerčného scenára s údajmi vykázanými v účtovných triedach 5 a 6 vo všeobecnom účtovníctve, a to bez zistenia rozdielov. Z nákladov boli správne vylúčené všetky ekonomicky neoprávnené náklady v sume 2 164 932 eur. Úrad konštatuje, že čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby.

K bodu b):

Upravené čisté náklady za rok 2023 (bez zohľadnenia nehmotných výhod) sú 17 535 237 eur a nehmotné výhody sú 251 901 eur. Úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

K bodu c):

SP, a. s., dosiahla za rok 2023 stratu po zdanení - 5 480 278 eur. Pre účely hodnotenia vplyvu čistých nákladov na rentabilitu výnosov boli výnosy očistené o príspevok z kompenzačného fondu vyplatený v roku 2023, a to o sumu 14 183 646 eur. Po odpočítaní tohto príspevku by SP, a. s., dosiahla stratu -19 663 924 eur. Z univerzálnej služby bola v roku 2023 dosiahnutá strata vo výške - 27 296 269 eur, po započítaní kompenzačného príspevku sa strata znížila na - 13 112 623 eur.

Pre hodnotenie rentability výnosov bol zvolený ukazovateľ prevádzkovej rentability, ktorý je považovaný za optimálny na posudzovanie primeranosti dosahovaného zisku. Z analýzy rentability hospodárenia vyplýva, že produkty univerzálnej služby sú v roku 2023 bez kompenzácie stratové a aj po zohľadnení kompenzácie sú stratové. Prevádzková marža UNS (t. j. rentabilita výnosov) je bez kompenzácie - 16,1%, hlboko pod úrovňou primeranosti prevádzkových rentabilit výnosov uvádzaných v rozhodnutí Európskej Komisie C(2012) 178 k belgickej pošte, (čl. 267, čl. 294a), t. j. od 3,48 % do 8,1 %. Po kompenzácii je - 6,4 %.

Produkty mimo univerzálnej služby sú na úrovni prevádzkovej marže 5,4 %. SP, a. s., bez kompenzácie dosiahla za rok 2023 prevádzkovú stratu - 16 022 435 eur a jej prevádzková rentabilita je záporná, - 5,0 %. Z uvedeného vyplýva, že čisté náklady znižujú rentabilitu výnosov SP, a. s., a znamenajú pre poskytovateľa univerzálnej služby záťaž.

K bodu d):

V roku 2023 poskytoval zameniteľné poštové služby jeden poštový podnik, a to Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. Táto spoločnosť dosiahla v r. 2023 z poskytovania zameniteľných poštových služieb zisk, jej prevádzková rentabilita výnosov je 13,3 %.

K bodu e):

Úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a. s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby, a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu

zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t. j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Objem najdôležitejších produktov univerzálnej služby (obyčajné listy 1. a 2. triedy, doporučené listy a úradné zásielky) za predchádzajúce obdobie 3 rokov klesá medziročne približne o 5 až 15 %. Tento pokles produkcie má významný vplyv na dosahované výnosy, výsledok hospodárenia a na celkovú hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu f):

Pomer čistých nákladov k celkovým výnosom z univerzálnej služby za rok 2023 je 11,13 % a pomer čistých nákladov k celkovým výnosom SP, a. s., je 5,09 %, čo úrad hodnotí ako jestvujúcu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu g):

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,88 % a podniku poskytujúceho zameniteľné poštové služby je 0,12 %.

Úroveň využívania poštových služieb a najmä univerzálnej služby je jedným z rozhodujúcich ukazovateľov, ktoré majú do budúcnosti dopad na náklady SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby a to tým, že pri trvalom poklese objemu zásielok dochádza k znižovaniu výnosov z univerzálnej služby, pričom fixné náklady nie je možné znižovať rovnakým tempom. Táto skutočnosť je jedným z potenciálnych faktorov, ktoré zvyšujú úroveň neprímeranej finančnej záťaže pre SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby.

Úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a. s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby, ktoré prispievajú do kompenzačného fondu a pristúpil k určaniu neprímeranej finančnej záťaže. Úrad považuje za opodstatnené, že časť z čistých nákladov bude znášať aj poskytovateľ univerzálnej služby. Za primeranú záťaž považuje 1 % z celkových nákladov SP, a. s., t. j. 3 453 531 eur a za neprímeranú finančnú záťaž považuje čisté náklady v sume **13 829 805** eur.

Na základe uvedených údajov, po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení, ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, úrad pristúpil podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách k určaniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2023 v sume 13 829 805 eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku úradu.

V Žiline, dňa 22. augusta 2024

JUDr. Zuzana Isteníková, v. r.
riaditeľka odboru regulácie poštových služieb